

ротива.

Така например, по време на известната Соболева акция за сключване на пакт за ненападение между СССР и България сред сливенските цигани се провежда голяма дейност, в резултат на която са събрани 200 подписа в полза на акцията. Немалко цигани стават ятаци и помагачи на партизанското движение. Немалко са и циганите, особено из средите на младите роми, които след това участват и в Отечествената война 1944-1945 г. Само от гр. Сливен като доброволци в тази война участват 8 младежи: Курти Дечев, Господин Русакиев, Иван и Георги Димчеви, Панчо Атанасов, Стефан Димитров, Добри Пилев и Йордан Ягатов, като трима от тях (Стефан Димитров, Добри Пилев и Йордан Ягатов) загиват по нейните фронтове.⁴

* * *

Панорамният обзор и оценка на общественото-политическата и културно-просветна дейност в периода от Освобождението до края на Втората световна война навежда на няколко основни извода.

Първо. Обществено-политическото и културно-просветното раздвижване се заражда и осъществява предимно сред уседналите цигани (които са и по-многобройни). То почти не докосва номадстващите цигани, които в този период, макар и малцинство, представляват една съществена част от ромската общност в страната.

Второ. Раздвижването на циганите между Освобождението и края на Първата световна война е относително с ограничено предназначение и периметър. То засяга главно избирателните права на ромите в страната и съвсем слабо докосва етносоциалните проблеми и дилеми на ромската общност в страната.

Трето. В подпериода между двете световни войни общественото-политическата и културно-просветната дейност на циганите получава относително завършен характер, тъй като има съответни организации, печатна дейност, фактически

⁴ Виж. Д. Генов, Т. Тайров, В. Маринов. Цит. съч., с. 20.